

PETERKA & PARTNERS

Advokátní kancelář, Law Offices, Cabinet d'avocats

PETERKA & PARTNERS v.o.s.

Praha - Bratislava

Mgr. Ondřej Peterka
advokát

Přeshraniční soudní spory a příslušnost soudů

Praha, 14.11. 2005

Základní informace

- ❖ **Od 1.5. 2004 nová jednotná pravidla:**
nařízení ES č. 44/2001 o soudní pravomoci, uznání a výkonu soudních rozhodnutí („Nařízení Brusel I“)
 - ❖ přímo účinné ve všech státech EU kromě Dánska (zvláštní režim)
 - ❖ vztahuje se obecně na občanskoprávní a obchodní věci
 - ❖ nevztahuje se na řízení v manželských věcech a na řízení dědická, konkurzní, daňová, celní a správní

1. **základní princip:** možnost volby soudu smluvními stranami

- ❖ **pravomoc má soud, který si strany sjednaly ve smlouvě** - již v okamžiku uzavírání smlouvy lze závazně určit, které soudy budou řešit případný spor vzniklý mezi stranami
- ❖ **výjimka** - strany nemohou smluvně vyloučit ustanovení o výlučné pravomoci (viz dále)

2. subsidiární pravidla

- ❖ **základní pravidlo:** pravomoc má soud toho členského státu, kde má žalovaný trvalé bydliště (jde-li o fyzickou osobu) nebo kde má osoba sídlo nebo místo podnikání (jde-li o fyzickou osobu podnikatele nebo právnickou osobu)
- ❖ **pravomoc na výběr daná:** v určitém omezeném okruhu případů uvedeném taxativně v Nařízení č. 44/2001 si žalobce může vybrat buď soud určený podle základního pravidla nebo alternativní soud stanovený v Nařízení č. 44/2001 (...)

Příklady pravomoci dané na výběr:

- ❖ **spor ze smlouvy** – lze zvolit i soud v místě plnění příslušné smluvní povinnosti
- ❖ **spor vzniklý v souvislosti s obchodní činností pobočky nebo provozovny** – lze zvolit i soud v členském státě, kde je umístěna tato pobočka nebo provozovna
- ❖ **spor z deliktů nebo kvasi-deliktů (nároky na náhradu škody apod.)** – lze zvolit i soud v členském státě, kde nastal nebo mohl nastat škodlivý následek (dle ESD jde o místo, kde byla způsobena škoda nebo místo, kde došlo ke škodlivé činnosti)

3. Výlučná soudní pravomoc – nemovitosti

- ❖ výlučná pravomoc soudů toho členského státu, kde se nachází předmětná nemovitost

Uznání a výkon rozsudků u přeshraničních soudních sporů

1. Stav před 1.5. 2004

- ❖ řešeno obecně v Zákoně o mezinárodním právu soukromém a procesním – dle obecného principu: uznání cizího rozhodnutí vyžaduje existenci vzájemnosti (srov. např. prohlášení Ministerstva spravedlnosti ČR o vzájemnosti se SRN z 21.8.2001)
- ❖ řešeno bilaterálně v mezinárodními dohodách o právní pomoci - např. Smlouva s Francouzskou republikou o právní pomoci, uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských, rodinných a obchodních (č. 83/1985 Sb.) – formalistická procedura – vyžaduje předložení několika dokumentů

Uznání a výkon rozsudků u přeshraničních soudních sporů

2. Stav po 1.5. 2004 – režim Nařízení č. 44/2001

- ❖ automatické uznávání soudních rozhodnutí vydaných v jednom členském státě v jiných členských státech (bez zvláštního formálního postupu)
- ❖ podmínka vykonatelnosti – vydání potvrzení vykonatelnosti (tzv. doložka „*exequatur*“) – nutno absolvovat proceduru u dvou soudů: u toho, který příslušné rozhodnutí vydal + ve státě, ve kterém věřitel usiluje o vykonání rozhodnutí (vznik dodatečných nákladů, zpoždění výkonu rozhodnutí)
- ❖ zvláštní postup - Evropský platební rozkaz (...)

Uznání a výkon rozsudků u přeshraničních soudních sporů

❖ Evropský platební rozkaz – Nařízení ES č. 805/2004

- ❖ zavádí tzv. **evropský exekuční titul** pro nesporné nároky – zjednodušení postupu při vymáhání některých pohledávek
- ❖ **nesporné nároky** - případy, kdy věřitel vzhledem k prokazatelné neexistenci jakýchkoli námitek dlužníka k finančnímu nároku obdržel rozhodnutí ukládající dlužníkovi povinnost k finančnímu plnění, případně schválený smír nebo jinou veřejnou listinu
- ❖ **výhoda** - věřitel v tomto případě nemusí k jeho vykonání získat doložku „*exequatur*“ – postačí požádat příslušný orgán ve státě původu o vydání osvědčení o evropském exekučním titulu

PETERKA & PARTNERS

Advokátní kancelář, Law Offices, Cabinet d'avocats

www.cabinet.cz

www.cabinet.sk

PRAHA
Česká republika

BRATISLAVA
Slovenská republika

